

MOBILISATIE *-flitsen*

Mobilisatie — het woord zegt het reeds — is het *mobiel maken* van de weerbare mannen. Mobiel wil zeggen bewegelijk. De soldaat, die niet in dienst is, zit als het ware in de burgermaatschappij *vast*. Niet dat hij daar niet actief genoeg werkzaam zou zijn, maar ten opzichte van zijn oorlogstaak moet hij eerst uit burgerbetrekking en gezinsverband worden *los* gemaakt, als 't ware bewegelijk, „mobiel” gemaakt voor het leger, om zijn taak van landsverdediger naar behooren te kunnen vervullen. De opperbevelhebber moet zijn troepen elk oogenblik naar elk bedreigd punt kunnen dirigeren. Daartoe moet hij hen eerst in militair verband vereenigen en daartoe nu dient de „mobilisatie.” Als militaire handeling is de mobilisatie dan ook feitelijk van zeer korten duur. Die duur behoeft niet langer te zijn, dan noodig is om den soldaat naar zijn mobilisatie-bestemming, ook wel genoemd mobilisatie-centrum te vervoeren, hem daar in te deelen, te registreeren, te kleeden en uit te rusten. Is dit geschied, dan volgt, voor zoover het veldleger en enkele andere onderdeelen betreft, een nieuwe militaire handeling, de concentratie.

De mobilisatie is in enkele dagen afgelopen. Ze is — het voeren van een modern gevecht uitgesloten — wel ongeveer de moeilijkste militaire handeling, die er bestaat. Niet voor den soldaat zelf. Die heeft in zulke dagen buitengewoon weinig te doen, en is hij wat haastig gebakerd, dan hoort men hem al na 36 uur mopperen, of hij daarvoor nu zijn werk, vrouw en kinderen in den steek moest laten. Maar voor het „kader” zijn deze dagen te moeilijker. Daar, door de officieren en onderofficieren, wordt gewerkt, van hoog tot laag, onder hoogspanning! Want een mobilisatie, wil zij naar den eisch ver-

loopen, moet aan twee voorwaarden voldoen: *vlug en ordelijk*. En dat die beide heel moeilijk te vereenigen zijn, dat ervaart de officier, de onderofficier, die verantwoordelijkheid draagt. Dag en nacht is men in zulke dagen in touw. De militaire telefoons rinkelen onafgebroken. In de bureau's is het een af- en aanloopen. Ziet men later op deze — gelukkig korte — periode terug, dan begrijpt men zelf niet, hoe het mogelijk was in korten tijd zooveel werk te verzetten. Maar . . . het gebeurt, en welke ook de moeilijkheden en verwarringen mogen zijn, die zich in de militaire bureau's afspelen, zij worden overwonnen en opgelost. En als dan de Dagorder van den opperbevelhebber aan de troepen dank komt brengen voor de vlotte en uitstekende wijze waarop de mobilisatie verliep, dan gevoelt ieder, die

daartoe op den hem aangewezen post meehielp, een oogenblik van persoonlijke voldoening, en ook van dankbaarheid jegens Hem, die in bijzondere oogenblikken bijzondere kracht schenkt. Ja, er wordt onder „het publiek” soms wel eens wat erg gauw spottend en smalend gesproken over het Nederlandsche leger. Men weet dan gewoonlijk wel enkele voorbeelden uit de practijk aan te halen, waaruit zou moeten blijken, dat er allerlei aan de oorlogsorganisatie hapert. Maar heeft men wel eens bedacht, wat het zeggen wil, in enkele dagen tijds eenige honderdduizenden mannen in een geheel nieuw verband te vereenigen en aan het werk te zetten? Nu ja, zegt men dan, maar dat moet in vreedstijd toch allemaal „voorbereid” zijn. Zeker, dat is het ook. Maar vergelijk nu eens het leger met een groot publiek bedrijf, b.v. met de Nederlandsche Spoorwegen. Ook hier duizenden aan personeel, een dienst die over het geheele land wordt uitgeoefend, en, om dat mogelijk te maken, een zeer ingewikkelde organisatie. Maar . . . een organisatie, die dag aan dag *functionneert*. En hier zit de moeilijkheid. Stel een oogenblik, dat bij de Nederlandsche Spoorwegen alles alleen op papier bestond. Dat er geen trein reed, geen treinhuiswachter op zijn blokhuis was. En stel u nu voor, dat op één dag al die mannen werden opgeroepen en dat dan na vier, vijf dagen alle treinen keurig op tijd moesten loopen. Men voelt wel: dan zou er in 't begin ook heel wat haperen. *Zóó* is het nu met het Leger in Mobilisatie-tijd. Daarom *moet* er het een en ander stroef gaan. Maar dat neemt niet weg, dat we, ondanks enkele tekortkomingen, kunnen zeggen: de Mobilisatie 1939 had een vlot verloop. En het publiek waardeere zulks, want het geschiedt *in aller belang!*

Reserve-officier

VERDUISTERING

Plots gaan nu alle lichten om mij dooven,
het wordt zoo angstig en beklemmend
zwart;
ik voel m'n ziel den blijen lach ontrooven
en schuchter klopt mijn toegeknepen hart.

Mijn ziel ziet stil en hunkerend naar boven,
in 't donker is mijn energie verstart;
doe mij in 't blinde duister toch gelooven,
dat Gij, o God, de raadsels eens ontwart.

'k Ben zoo gewoon om in het licht te leven,
dat ik die glansen niet genoeg waardeer
en U niet in Uw hemelgaven eer.

O, wil mij toch Uw Godlijk licht hergeven,
want in 't gemis gevoel ik dit te meer:
dat 'k zonder U niet leven kan, o Heer!

H. W. A.

— Verduisteringsavond —

